

Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend
veldonderzoek met verkennende boringen aan de
Stedekestraat 48 e.o. in Tilburg, gemeente Tilburg

J.J. Brattinga

Archol

Colofon

Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met verkennende boringen aan de Stedestraat 48 e.o.
in Tilburg, gemeente Tilburg.
Archol Rapport 637

Projectleiding: I.M. van Wijk

Auteur: J.J. Brattinga MA

Tekstredactie I.M. van Wijk

Beeldmateriaal: J.J. Brattinga

Autorisatie Sr archeoloog: I.M. van Wijk

ISSN 1569-2396

© Archol, Leiden 2022

Einsteinweg 2

2333 CC Leiden

info@archol.nl

Tel. 085 2006492

Inhoud

Colofon	1
Inhoud	2
Samenvatting	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling.....	4
1.2 Plangebied, huidig en toekomstig gebruik	5
1.3 Onderzoeksopzet en organisatie	6
2 Bureauonderzoek	7
2.1 Inleiding en methodiek	7
2.2 Landschap.....	8
2.2.1 Landschappelijk kader	8
2.2.2 Landschappelijke ligging van het plangebied.....	9
2.2.3 Kabels en leidingen	10
2.3 Archeologisch en historisch kader.....	11
2.3.1 Gemeentelijke verwachtings- en beleidskaart	11
2.3.2 Archis gegevens.....	12
2.3.3 Archeologische Monumentenkaart (AMK).....	14
2.3.4 Historische bronnen	14
2.4 Gespecificeerde archeologische verwachting	17
3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO-o), verkennende boringen.....	19
3.1 Doel en vraagstellingen	19
3.2 Methodiek.....	19
3.3 Resultaten.....	20
3.4 Beantwoording onderzoeksvragen	21
4 Conclusie & advies	22
4.1 Conclusie.....	22
4.2 Selectieadvies	23
Literatuur	24
Figurenlijst.....	25
Tabellenlijst	25
Bijlage 1 Boorgegevens DINO-loket	26
Bijlage 2 Boorstaten inventariserend veldonderzoek	31

Samenvatting

In opdracht van de Essentie heeft Archol een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied ter hoogte van de Stedestraat 48 te Tilburg. Aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het realiseren van 80 wooneenheden en mogelijk een gemengde functie met kantoor in een bestaand pand. Het plangebied ligt binnen bestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd 2016 (vastgesteld 17-01-2017) en heeft een dubbelbestemming Waarde – Archeologie. Bij plannen groter dan 50 m² met graafwerkzaamheden dieper dan 0,50 m dient een rapport te worden overgelegd waarin de archeologische waarde van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegde gezag in voldoende mate is vastgesteld. Aangezien een deel van de voorgenomen planontwikkeling deze grenzen overschrijden is een archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Doel van het bureauonderzoek is een gespecificeerde archeologische verwachting te geven voor het plangebied door te kijken naar de archeologische verwachting en de opbouw/ intactheid van het landschap. Op basis van het onderzoek kunnen er, landschappelijk gezien, archeologische resten vanaf het paleolithicum verwacht worden. Voor de periode van het paleolithicum - volle middeleeuwen geldt een middelhoge verwachting voor het plangebied. Deze verwachting is met name gebaseerd op de onbekendheid van de staat van het terrein en of eventueel aanwezige resten zijn verstoord. Van belang is met name de onduidelijkheid over de mate van verstoring van het archeologisch niveau. Onderzoek in de omgeving laat zien dat dit niveau direct onder de bouwvoor kan worden verwacht. In de directe omgeving en binnen het plangebied zijn geen archeologische waarden bekend die meer informatie kan verschaffen over de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden binnen het plangebied.

Voor de periode Nieuwe tijd geldt een hoge verwachting voor het plangebied, omdat de omgeving vanaf de late middeleeuwen waarschijnlijk gebruikt is als akkergronden. Dit betreft voornamelijk complextypen als wegen, verkavelingsgreppels en agrarisch gebied waarvan de meest recente bijvoorbeeld te zien zijn op historisch kaartmateriaal. Ook hiervan is onduidelijk in hoeverre deze archeologische waarden nog behouden zijn. Tot slot kunnen er binnen het terrein archeologische sporen aanwezig zijn die in verband staan met het industriële complex van de flessenfabriek 'Catalonië'.

Tijdens het inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen is aangetoond dat de ondergrond binnen het terrein intact is. Deze ligt op het buitenterrein aan het oppervlak en wordt inpandig afgedekt door een tweetal vloeren en een tussenlaag van bouwzand. Het bevestigt de middelhoge verwachting op het aantreffen van archeologische sporen voor de periode paleolithicum tot en met middeleeuwen en de hoge verwachting op het aantreffen van sporen uit de Nieuwe Tijd.

Advies

Indien de voorgenomen werkzaamheden niet dieper dan 0,30 m -mv worden uitgevoerd (boven de zg. 'bufferzone', na verwijdering inpandige vloeren), wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Wanneer de voorgenomen werkzaamheden dieper reiken dan 0,60 m -mv (na verwijdering inpandige vloeren) wordt een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Dit dient dan na de sloop van de loods en verwijdering van de vloer(en) te gebeuren.

Als de werkzaamheden alleen tot in de bufferzone (0,30 – 0,60 m -mv, na verwijdering inpandige vloeren) plaatsvinden wordt geadviseerd om de werkzaamheden archeologisch te begeleiden.

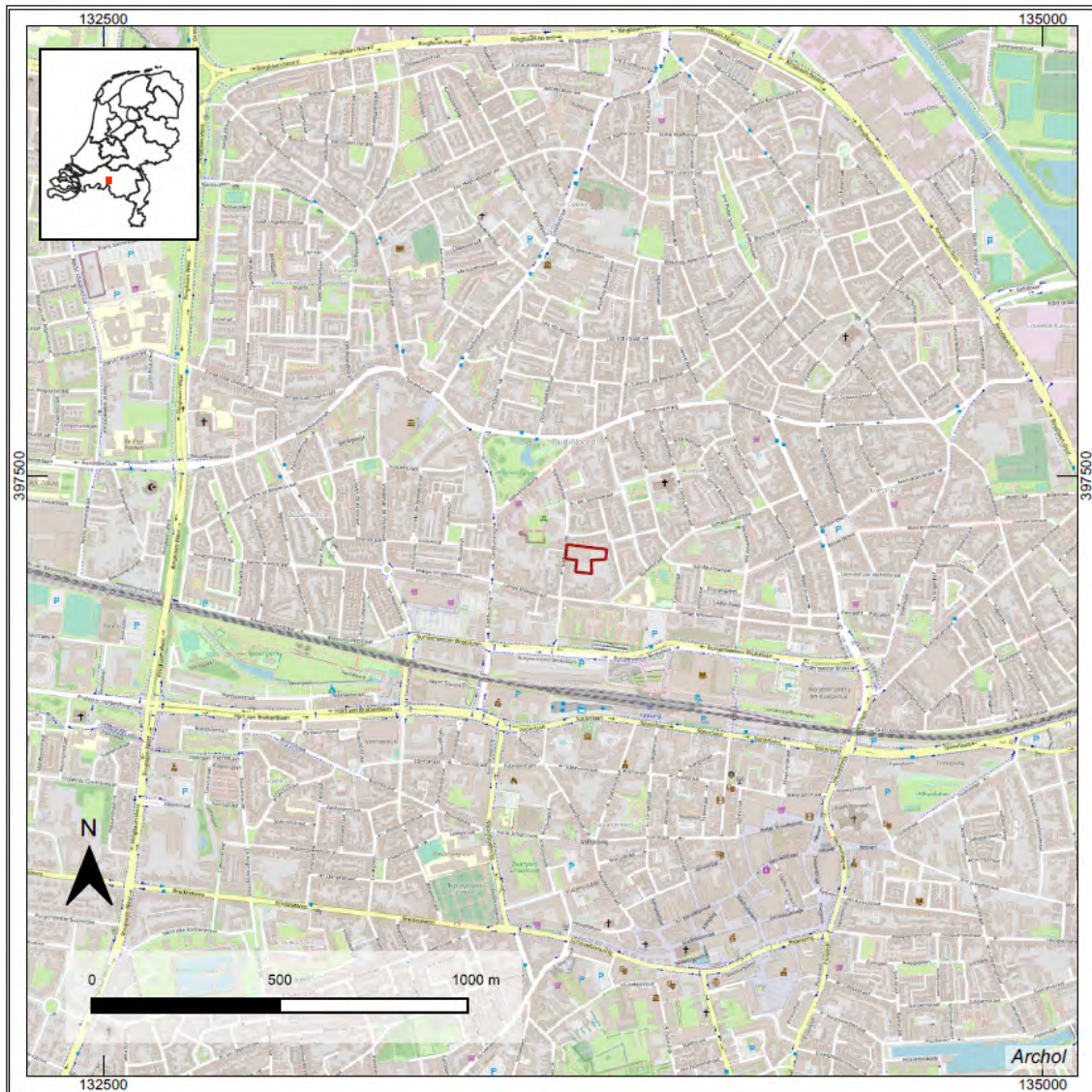
Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neemt de gemeente Tilburg een formeel besluit. Met betrekking tot deze aanbevelingen dient dan ook contact te worden opgenomen met het bevoegd gezag.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van de Essentie heeft Archol een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied ter hoogte van de Stedekestraat 48 te Tilburg (Figuur 1.1). Aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het realiseren van 80 wooneenheden en mogelijk een gemengde functie met kantoor in een bestaand pand. Het plangebied ligt binnen bestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd 2016 (vastgesteld 17-01-2017) en heeft een dubbelbestemming Waarde – Archeologie. Bij plannen groter dan 50 m² met graafwerkzaamheden dieper dan 0,50 m dient een rapport te worden overgelegd waarin de archeologische waarde van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegde gezag in voldoende mate is vastgesteld. Aangezien een deel van de voorgenomen planontwikkeling deze grenzen overschrijden is een archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Doel van onderhavig bureauonderzoek is vast te stellen of de werkzaamheden kunnen leiden tot aantasting van eventueel aanwezige archeologische waarden. Het bureauonderzoek is erop gericht een specifiek verwachtingsmodel voor het plangebied op te stellen met de bekende en verwachte archeologische waarden.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (in rood) op de topografische kaart (bron: Top25 Kadaster).

1.2 Plangebied, huidig en toekomstig gebruik

Het plangebied bevindt zich in de wijk Theresia, ten noorden van het centrum van Tilburg (Figuur 1.2). Het terrein ligt aan de Stedekestraat en wordt in het noorden begrensd door diverse percelen die aan de Gouverneur Borretstraat liggen. Het oosten wordt begrensd door diverse percelen aan de Le Sage ten Broekstraat, het zuiden door de kloostertuin van het Clarissenklooster aan de Lange Nieuwstraat en tot slot liggen in het zuiden diverse percelen die aan de Stedekestraat grenzen. Binnen het plangebied, van ca. 5.000 m², staat momenteel een grote loods. De rest van het terrein wordt gekenmerkt door wegverharding, opslagplaatsen en groenstroken. Tijdens de bouw van de loods en bijbehorende ondergrondse infrastructuur is de bodem mogelijk tot onbekende diepte verstoord. De maaiveldhoogte bedraagt ca. 13,20 in het zuiden en 13,80 m NAP in het oosten.¹ In de voorgenoemde plannen zal de loods gedeeltelijk worden gesloopt, waarbij de gevel en een deel van het binnenwerk behouden blijft. Verspreid over het terrein zullen de nieuwe wooneenheden worden gebouwd. Het is nog niet bekend tot op welke diepte de bodemingrepen gaan plaatsvinden.

Figuur 1.2 Ligging plangebied (in rood) en de huidige situatie (bron: PDOK, Luchtfoto 2020 Ortho RGB).

¹ Het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is geraadpleegd.

1.3 Onderzoeksoptzet en organisatie

Al sinds 1961 kent Nederland een monumentenwet. In 1988 werd deze wet vervangen door de Monumentenwet 1988, die op zijn beurt per 1 juli 2016 is komen te vervallen en deels is opgegaan in de Erfgoedwet. Een ander gedeelte zal per 1 januari 2022 opgaan in de Omgevingswet. Deze wet regelt de omgang met het archeologisch erfgoed in de fysieke leefomgeving. Iedere initiatiefnemer van projecten waarbij de bodem wordt verstoord kan door de overheid verplicht worden een rapport te overleggen waaruit de archeologische waarde van het te verstoren terrein (het plangebied) blijkt. Voor een dergelijk rapport is archeologisch onderzoek vereist: het archeologisch vooronderzoek. Dit onderzoek heeft tot doel vast te stellen of in het plangebied waardevolle vindplaatsen voorkomen. Het vooronderzoek is opgebouwd uit twee onderdelen: het bureauonderzoek (BO) en een eventueel inventariserend veldonderzoek (IVO), elk met bijbehorende standaardrapportages.

Dit rapport betreft een bureauonderzoek. Het bureauonderzoek geeft een samenvatting van wat er in archeologisch en aardwetenschappelijk opzicht bekend is over het plangebied. Het doel is om door middel van bestaande bronnen te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting. Op basis van de resultaten kan het bevoegd gezag een beslissing nemen ten aanzien van eventueel vervolgonderzoek zoals het toetsen van deze verwachting in de vorm van een inventariserend veldonderzoek.

Soort onderzoek:	Archeologisch bureauonderzoek
Projectnaam:	Stedestraat 48 eo
Archolprojectcode:	TSS2169
Archis-zaaknummer bureauonderzoek:	5164790100
Archis-zaaknummer booronderzoek:	5168832100
Planologische aanleiding:	Sloop bestaande bebouwing en bouw 80 nieuwe wooneenheden
Opdrachtgever:	De Essentie N. van der Heijden
Bevoegd gezag:	Gemeente Tilburg Dhr. G. van den Eynde/ Mevr. M. Dütting
Uitvoerder:	Archeologisch Onderzoek Leiden bv
Periode van uitvoering bureauonderzoek:	februari 2022
Periode uitvoering booronderzoek:	11 maart 2022
Rapport gereed:	n.o.t.k.
Versie:	1.0
Status:	Concept
Goedkeuring bevoegd gezag:	Nee
Provincie:	Noord-Brabant
Gemeente:	Tilburg
Plaats:	Tilburg
Toponiem:	Stedestraat 48 eo
Coördinaten gebied:	x: 133.735 / y: 397.316 (N) x: 133.840 / y: 397.303 (O) x: 133.800 / y: 397.230 (Z) x: 133.757 / y: 397.244 (W)
Oppervlakte plan- of onderzoeksgebied:	Ca. 5.000 m ²
Huidig grondgebruik:	Bebouwing (loodsen), opslag, groenstroken
Beheer en plaats van documentatie en vondsten:	n.v.t.

Tabel 1.1 Administratieve gegevens.

2 Bureauonderzoek

2.1 Inleiding en methodiek

Het bureauonderzoek is erop gericht aan de hand van bekende en verwachte archeologische waarden een verwachtingsmodel voor het plangebied op te stellen en eventuele verstoringen in kaart te brengen. Dit verwachtingsmodel resulteert in een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied, waarin voor zover mogelijk uitspraken worden gedaan over de datering, het complextype, de locatie, de omvang en diepteligging, de gaafheid en conservering en uiterlijke kenmerken van mogelijk in het plangebied aanwezige archeologische waarden.

Tijdens het bureauonderzoek is aan de hand van verschillende bronnen (Tabel 2.1) informatie verzameld om inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de (lokale) opbouw van de bodem en de sporen die de mens in het landschap heeft achtergelaten. Zo zijn aardwetenschappelijke gegevens en historisch kaartmateriaal geraadpleegd. Het archeologisch informatiesysteem (Archis2) is bekeken om de bekende archeologische waarnemingen binnen en direct rondom het plangebied in kaart te brengen. Verder zijn uitgevoerde archeologische onderzoeken uit de directe omgeving geraadpleegd. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) versie 4.1, protocol 4002.

Bron	Geraadpleegd?	Motivatie (wanneer niet gebruikt)
Verplichte bronnen		
Archeologische Monumenten Kaart (AMK)	Ja	
Archis3	Ja	
Historische kaarten	Ja	
Gemeentelijke beleids/verwachtingskaarten (indien aanwezig)	Nee	Niet aanwezig
Niet-Verplichte bronnen (beredeneerde keuze)		
Centraal Monumenten Archief (CMA)	Nee	Archis is geraadpleegd
Centraal of archeologisch archief (CAA)	Nee	Archis is geraadpleegd
Cultuur Historische waardenkaart (CHW)	Nee	
Bodemkaart van Nederland, schaal minimaal 1:50.000	Ja	
Gedetailleerde geologische- of bodemkaarten	Ja	
Oude kadasterkaarten	Ja	
Topografische kaart van Nederland	Nee	
Beeldmateriaal voor bouwhistorie	Ja	
Milieukundig bodemonderzoek	Nee	
Archeologische en overige cultuurhistorische rapporten binnen het onderzoeksgebied	Ja	
Lucht- en satellietfoto's	Ja	
Archieven	Nee	
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	Ja	
Amateur-archeologen	Nee	Voldoende gegevens beschikbaar
Gebiedsgerichte specialisten	Nee	
Eigenaar en gebruiker	Nee	
Provinciale depots	Nee	

Tabel 2.1: Geraadpleegde bronnen

2.2 Landschap

De bewoningsgeschiedenis van een gebied wordt (groten)deels bepaald door het landschap in en rond het gebied, en de veranderingen daarin door de tijd heen. Voor een goed beeld van de bewoningsmogelijkheden in het verleden volgt een beknopt overzicht van de landschappelijke ontwikkeling van de regio.

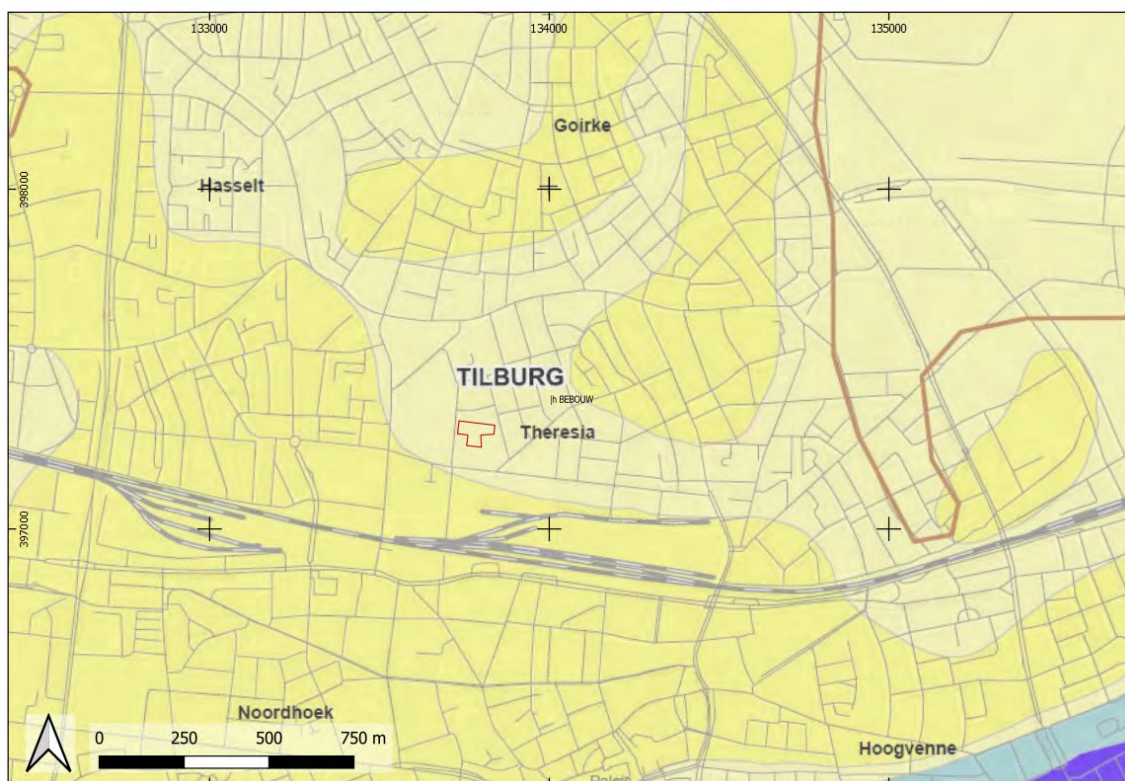
2.2.1 Landschappelijk kader

Het natuurlijke reliëf in de regio Tilburg is gevormd gedurende de laatste grootschalige koude periode van het Pleistoceen: het Weichselien (ca. 115.000-11.700 jaar geleden). In deze periode werd onder toendra- en poolomstandigheden een dik pakket fijnzandige sedimenten afgezet. Behalve zuiver eolische afzettingen, waarbij fijn zand door de wind is verplaatst en opgestoven tot ruggen, werd in deze periode tevens op grote schaal fijn sediment door smeltwater en neerslag opgenomen, verplaatst en in de vorm van lemige sequenties weer afgezet. Leemlagen ontstonden ook door een combinatie van wind en neerslag, waarbij lössachtig materiaal uit de atmosfeer kon neerslaan. Het huidige oppervlaktereliëf van het onderzoeksgebied en omgeving is in hoge mate het resultaat van geleidelijke fluviale erosie en versnijding van het periglaciaal dekzandlandschap. Doordat lokale smeltwaterstromen zich insneden in het dekzandpakket, ontstonden daarbuiten hogere delen die als plateaus of ruggen bewaard zijn gebleven. Anders dan vaak verondersteld wordt, zijn op veel plaatsen in deze regio de hogere delen dus niet (alleen) het resultaat van opwaaiing en accumulatie van dekzanden. Dit verklaart ook waarom op veel plaatsen zeer siltrijke zanden en zelfs lemige fluvioglaciale afzettingen dagzomen. Wel is het reliëf van dit erosielandschap op veel plaatsen geaccentueerd in de laatste koude periode van het Weichselien: de late Dryas (13.050-11.700 jaar geleden). In deze laatste grootschalige verstuiwingsfase zijn, door lokale uitstuiwing van vlakten, de hogere delen verder opgestoven met een dun eolisch dek. In veel gevallen betreft het relatief kleine opduikingen met een dikte tot ca. 1 m.²

Figuur 2.1: Geomorfologische kaart van het plangebied (rood kader) en omgeving (bron: Alterra).

² Gebaseerd op Heunks 2012; Van Zon 2014; Van der Leije 2015.

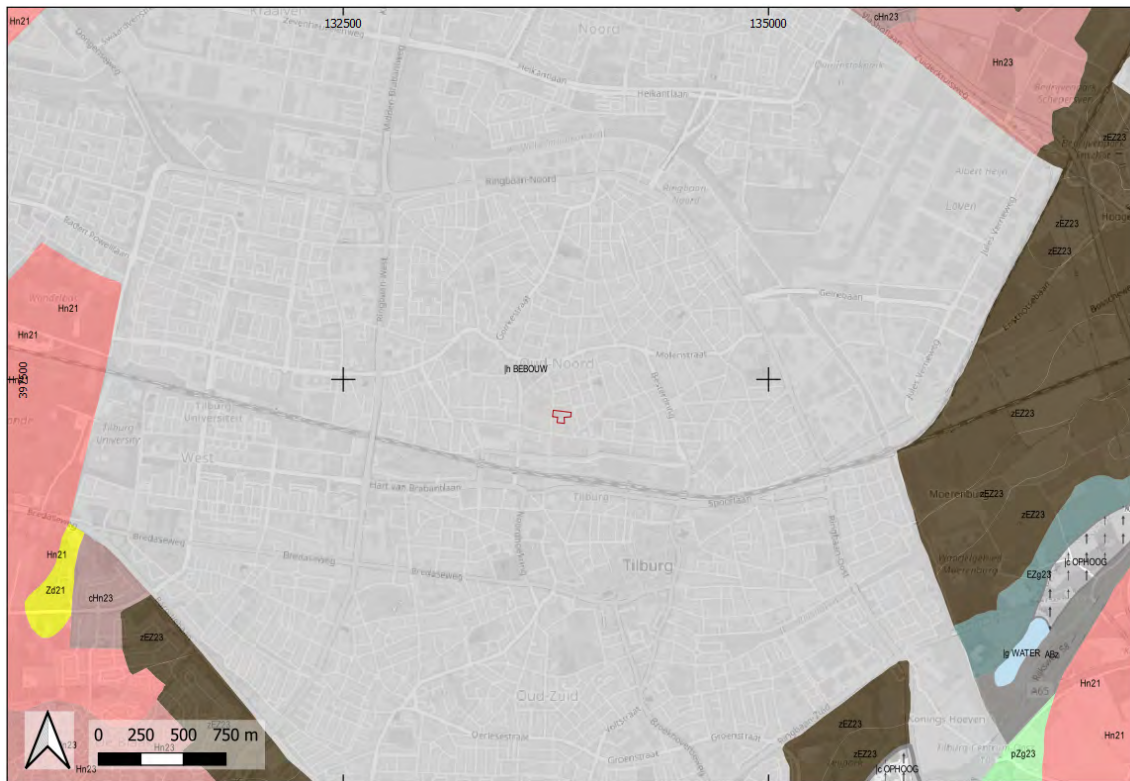

Figuur 2.2: Uitsnede van de paleogeografische kaart van de regio Tilburg (Bron: Heunks adviesdocument 2012-4). Het plangebied (rood kader) ligt op een eolische vlakte (lichtgeel). Nagenoeg aan alle zijden wordt het plangebied omsloten door eolische welvingen/ flanken (geel).

2.2.2 Landschappelijke ligging van het plangebied

Het plangebied, is vanwege de ligging in de bebouwde kom, niet gekarteerd op de geomorfologische kaart (Figuur 2.1). Het niet gekarteerde deel kan worden aangevuld met de paleogeografische kaart van de regio Tilburg (Figuur 2.2). Het plangebied is op basis hiervan gelegen in een eolische vlakte (lichtgeel) en wordt in de directe omgeving omsloten door welvingen en flanken (geel). Op basis van de ouderdom van het dekzand kunnen in het plangebied archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum-Vroege-Middeleeuwen aanwezig zijn.

Het plangebied is eveneens niet gekarteerd op de bodemkaart (Figuur 2.3). De dichtstbijzijnde, gekarteerde ondergrond ligt op ca. 2 km afstand en zegt dus weinig over de situatie ter plekke van het plangebied. Om toch een beeld te krijgen van de lokale ondergrond is het DINO-loket geraadpleegd. Daarin zijn diverse boringen nabij het plangebied geregistreerd. Deze laten een eenduidig beeld zien (Bijlage I). Direct onder het maaiveld is een dik pakket eolisch zand (dekzand) aanwezig, behorende tot de Formatie van Boxtel. In alle boringen is dit pakket in ieder geval tot 2 meter en in de meeste gevallen tot ruim 5 meter onder maaiveld aangetroffen.

Figuur 2.3 Uitsnede van de bodemkaart van Tilburg. Het plangebied is rood omkaderd (bron: Alterra).

2.2.3 Kabels en leidingen

Er is een KLIC-oriëntatieverzoek gedaan om inzicht te krijgen in verstoringen van het terrein door aanwezige kabels en leidingen in de ondergrond. Op de Klic is duidelijk te zien dat alle bekende kabels en leidingen aan de uiterste westkant van het plangebied aanwezig zijn. Het gaat om kabels en leidingen die op de grens van het plangebied en onder het aansluitende trottoir zijn ingegraven. Ze bestaan uit elektriciteits- en gasleidingen en telecommunicatiekabels. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van andere kabels en leidingen zijn er niet. Dit is echter een indicatie; het kan niet worden uitgesloten dat er binnen het plangebied nog oude kabels en leidingen aanwezig zijn die niet voorkomen op de Klic.

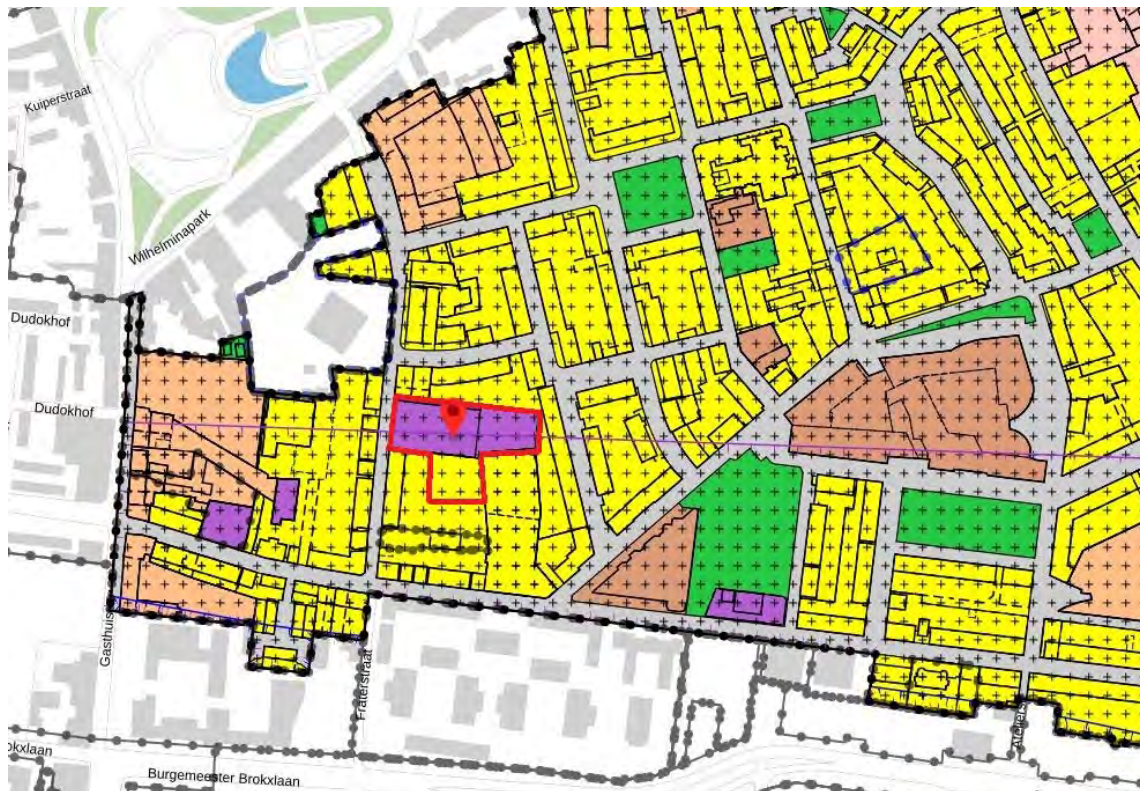
Figuur 2.4 De aanwezige kabels en leidingen (groen, rood) binnen het plangebied (Bron: Kadaster.nl).

2.3 Archeologisch en historisch kader

2.3.1 Gemeentelijke verwachtings- en beleidskaart

Voor de gemeente Tilburg zijn geen recente archeologische verwachtings- en beleidskaarten te raadplegen.³ In de ruimtelijke plannen voor dit gebied geldt het vigerende bestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd 2016 (vastgesteld 17-01-2017; Figuur 2.5). Het gehele plangebied valt onder de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Dit wil zeggen dat bij plannen groter dan 50 m² met graafwerkzaamheden dieper dan 0,50 m een rapport moet worden overgelegd waarin de archeologische waarde van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegde gezag in voldoende mate is vastgesteld. Het huidige archeologische bureauonderzoek voorziet hierin.

³ In 2003 is de verwachtingskaart van Tilburg opgesteld, genaamd Arwati. Gezien deze is verouderd zal de kaart niet gebruikt worden in dit bureauonderzoek.

Figuur 2.5 Uitsnede van het bestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd 2016. Het plangebied is rood omkaderd en omvat een deel met enkelbestemming Bedrijf (paars) en enkelbestemming Wonen – Lint (geel).

2.3.2 Archis gegevens

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn diverse archeologische onderzoeken uitgevoerd. Deze staan geregistreerd in het nationale onderzoeksregistratiesysteem Archis3 (Figuur 2.6). De resultaten van de dichtstbijzijnde onderzoeken worden in dit hoofdstuk kort toegelicht.

In 2004 heeft BILAN een cultuurhistorisch en archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in de wijken Theresia-Loven-Besterd (Zaakidentificatienummer 2088386100).⁴ Binnen dit rapport zijn de tot dan toe bekende cultuurhistorische en archeologische gegevens van die wijken opgesomd.

Aan de Stedekestraat 72 heeft in 2019 een inventariserend veldonderzoek met verkennende boringen plaatsgevonden (zaakidentificatienummer 4671662100).⁵ De aanleiding voor het onderzoek is de renovatie van een in 1906 gebouwd pakhuis en de realisatie van nieuwbouw zowel ten oosten als ten westen daarvan. Op basis van het uitgevoerde verkennend booronderzoek is de archeologische verwachting van dat plangebied naar beneden worden bijgesteld. Voor intacte archeologische waarden van het laat-paleolithicum tot en met het midden van de Nieuwe tijd C (1900) geldt nu een zeer lage verwachting. Voor eventuele resten vanaf 1900 geldt juist een hoge verwachting die te maken heeft met het gebruik van het terrein toen het pakhuis in gebruik was. De informatiewaarde is echter laag. Er is dan ook geadviseerd om géén vervolgonderzoek uit te voeren.

Transect heeft in 2014 een verkennend booronderzoek uitgevoerd binnen plangebied Clarissenhof (zaakidentificatienummer 2461025100).⁶ De aanleiding voor het onderzoek was een bestemmingsplanprocedure. Op basis van het booronderzoek is de archeologische verwachting voor de periode Laat-Paleolithicum tot en met de Late Middeleeuwen binnen de maximale boordiepte van het onderzoek (250 cm –Mv) worden bijgesteld naar laag op die locaties waar de boringen tot in het dekzand konden worden doorgezet. Er zijn geen begraven fossiele bodems (paleosols) aangetroffen in de boringen. Ter plaatse van de boringen die zijn gestaakt in puinverharding bestaat theoretisch gezien nog

⁴ Van Dijk 2004.

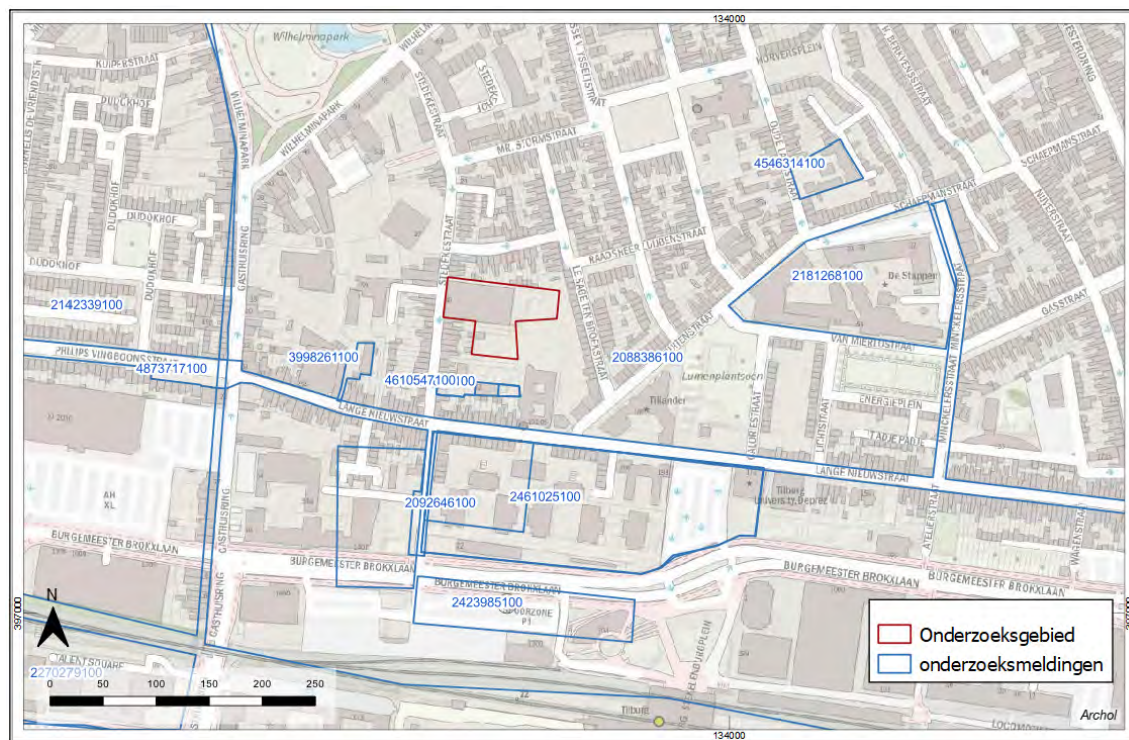
⁵ De Kramer 2019.

⁶ Pape 2014.

een archeologische verwachting, maar op basis van de resultaten van de omliggende boringen wordt deze verwachting eveneens laag geacht.

In 2016 is een archeologische begeleiding uitgevoerd aan de Burgermeester Brokxlaan door BAAC (zaakidentificatienummer 2423985100).⁷ Hierbij zijn nederzettingssporen uit de volle middeleeuwen aangetroffen. Ook werd er percelering uit de Nieuwe Tijd gedocumenteerd. Als advies kon worden vastgesteld dat de voorheen als marginaal beschouwde gronden van het Plateau van Tilburg toch meerdere fasen van bewoning kunnen hebben gekend. Met daarbij de aantekening dat bij een verstoringsdiepte tot circa een meter beneden het maaiveld de archeologische potentie van een terrein niet moet worden afgeschreven. Van het aansluitende proefsleuvenonderzoek (projectnaam 'Spoorzone', zaakidentificatienummer 4919969100) is door BAAC nog geen rapport opgesteld.

Tot slot heeft in 2016 een bureauonderzoek en karterend booronderzoek plaatsgevonden aan de Lange Nieuwstraat 245a (zaakidentificatienummer 3996261100).⁸ Van de oorspronkelijke bodemopbouw is binnen dat plangebied niets meer intact. Dit is vrijwel zeker het gevolg van twintigste-eeuwse bouw- en sloopwerkzaamheden binnen het plangebied. Om die reden is geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd.

Figuur 2.6 Archis waarnemingen en onderzoeken (blauw) en de locatie van het plangebied (rood).

Zaakidentificatienummer	Resultaten en/ of advies	Literatuur
2088386100	Overzicht van bekende cultuurhistorische en archeologische waarden binnen gebied Theresia-Loven-Besterd.	Van Dijk 2004.
4671662100	Verkennd booronderzoek. Verwachting op sporen tot en met Nieuwe Tijd bijgesteld tot laag. Hoge verwachting op sporen uit periode na 1900. Geen vervolgonderzoek.	De Kramer 2019.
2461025100	Lage verwachting op intacte archeologische sporen voor alle perioden. Geen vervolgonderzoek geadviseerd.	Pape 2014.
2423985100	Nederzettingssporen volle middeleeuwen. Percelering Nieuwe Tijd.	Van Nuenen 2016
4919969100	Nog geen resultaten	Nog niet gerapporteerd
3998261100	Ondergrond diep verstoord, geen intacte archeologie te verwachten. Geen vervolgonderzoek.	Orbons & Exaltus 2016

Tabel 2.2: Archis gegevens van onderzoeken rondom het huidige plangebied.

⁷ Van Nuenen 2016.

⁸ Orbons & Exaltus 2016.

2.3.3 Archeologische Monumentenkaart (AMK)

Het plangebied ligt op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) niet binnen een terrein van archeologische waarde.

2.3.4 Historische bronnen

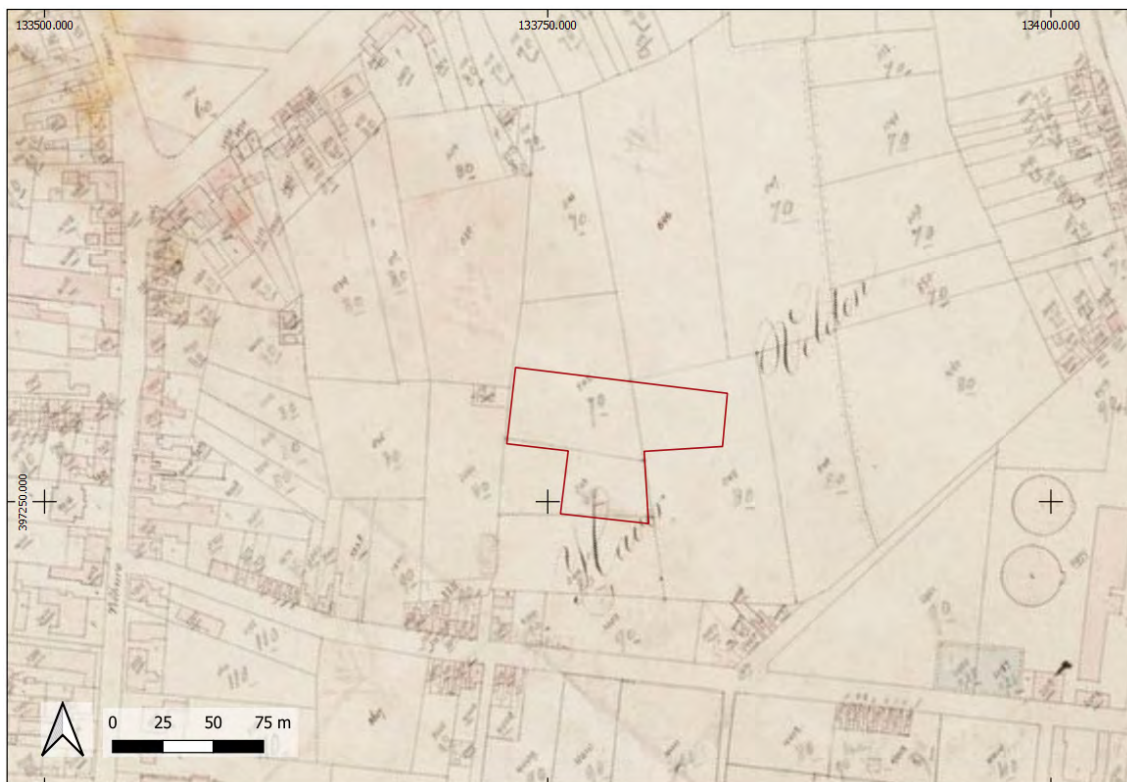
Volgens het historische kaartmateriaal lijkt het plangebied tot aan de bouw van de huidige loods aan de Stedekestraat 48 vrijwel onbebouwd te zijn geweest. De percelering zoals te zien op de kadastrale minuut van 1811 - 1832 laat nog grote open percelen zien zonder bebouwing (Figuur 2.7). In de daarop volgende jaren worden de percelen rondom het plangebied grotendeel bebouwd en veranderd het aantal en de grootte van de kavels sterk (Figuur 2.8 en Figuur 2.9). Ten zuidoosten van het onderzoeksgebied komt onder meer het Clarissenklooster te staan.

Vanaf 1900 staat aan de Stedekestraat 48 de loods die tegenwoordig nog te zien is (Figuur 2.10 en Figuur 2.11). Het maakt onderdeel uit van flessenfabriek Catalonië. Op nummer 46 bevindt zich het bedrijfsdeel (de loods) en op nummer 48 het kantoor. Het kantoor zal bij de voorgenomen werkzaamheden behouden blijven, de loods wordt gesloopt met behoud van de gevel. De gebouwen zijn in 1900 door aannemer Mathieu Kuijpers gerealiseerd in opdracht van Henri Verbunt (1868-1937). Aan de oostzijde van het terrein wordt in die periode een tweede loods gebouwd. Dat gebouw heeft, afgaand op de topografische kaarten, tot 2009 op die locatie gestaan.

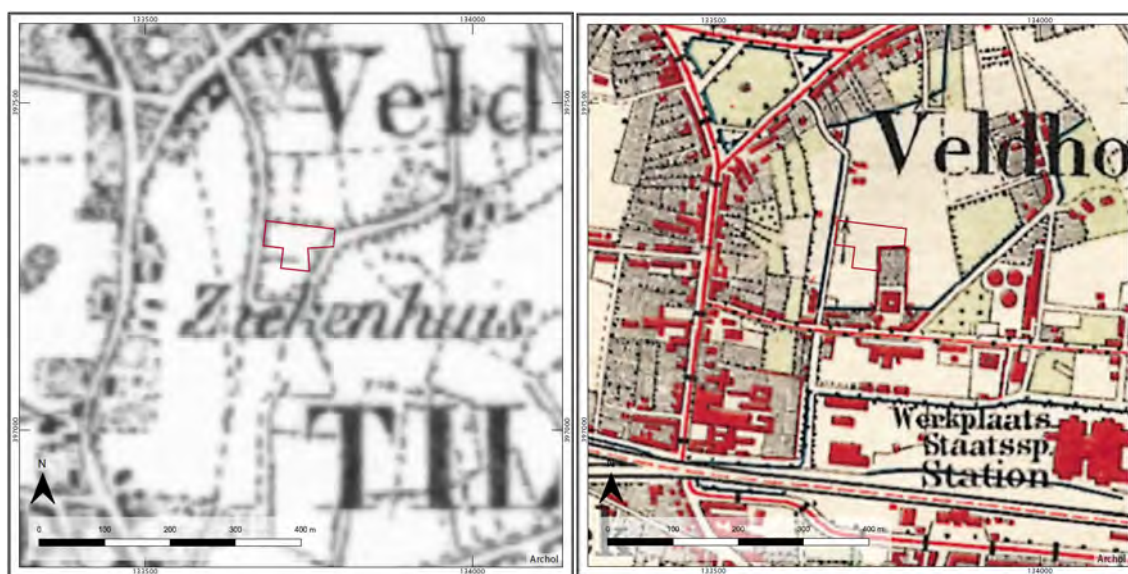
Verbunt was een van de vier zonen van de bekende wijnhandelaar J.A. Verbunt. Deze Henri specialiseerde zich in miswijnen maar ook in strohulzen, capsules, kurken en flessen. De naam Catalonië zou gekozen zijn omdat de kurken uit Catalonië kwamen. In 1917 brandden de stropakhuizen van de fabriek volledig uit maar werden zeer snel teruggebouwd. De strohulzenfabriek bood op zijn hoogtepunt aan meer dan honderd mensen werk. Het kantoorgebouw heeft topgevels die met fraai siermetselwerk en schoorstenen met uitbundig gekruld smeedwerk beëindigd worden. Ook over de gevel van het eenlaagse bedrijfsgebouw loopt de band met siermetselwerk door. Het interieur van het kantoor en de nog aanwezige smederij is nog gaaf bewaard gebleven. In 1937 werd het bedrijf overgenomen door H.J.M. van Diessen. Zijn zonen leidden Catalonië Glasverpakkingen nog steeds, maar het bedrijf is wel naar een andere locatie verhuisd.⁹

Op basis van het bestudeerde kaartmateriaal kan geconcludeerd worden dat in de periode 1811 tot en met het heden het terrein vanaf 1900 bebouwd is (geweest). Van oudere bebouwing is geen aanwijzing gevonden op het kaartmateriaal. Ook is te zien dat het geen onderdeel heeft uitgemaakt van het (voormalige) kloosterterrein van het Clarissenklooster.

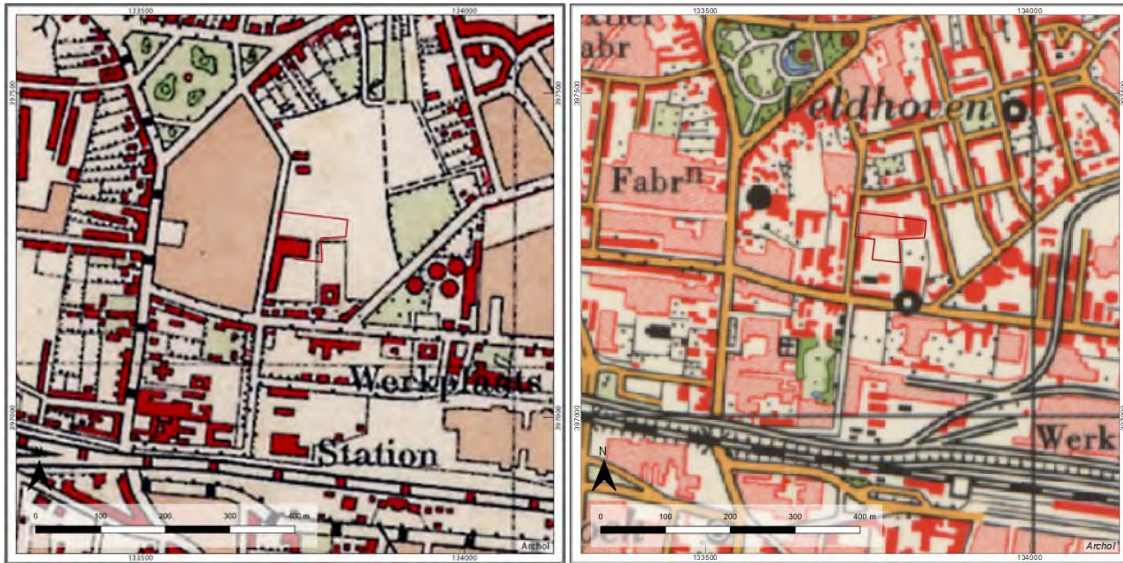
⁹ Diesen, Soetens & van Putten 2011, 71-75.

Figuur 2.7: De globale ligging van het plangebied (rood) op de kadastrale minuut van Tilburg, Noord Brabant, sectie K, blad 01, 1811 – 1832 (Bron: RCE). In en rondom het plangebied zijn geen gebouwen of erven gelegen. Ook het klooster aan de Lange Nieuwstraat is nog niet gebouwd.

Figuur 2.8 Twee historische kaarten uit 1850 (links) en 1900 (rechts)(bron: Topotijdreis.nl). Op de locatie van het plangebied lijken weilanden en landbouwgronden te liggen.

Figuur 2.9 Twee historische kaarten uit 1938 (links) en 1975 (rechts)(bron: Topotijdreis.nl). Op de kaart uit 1938 is het zuidelijke deel van het terrein bebouwd. Na 1938 lijkt deze bebouwing te zijn verdwenen en verschijnt de huidige loods aan de Stedekestraat 48. Opvallend is dat achter die loods, in het noordoosten van het terrein, een andere loods aanwezig is. Deze is op de kaart uit 1975 goed te zien. Dan is ook het Clarissenklooster in de huidige vorm aanwezig, inclusief de kloosterkerk aan de Lange Nieuwstraat.

Figuur 2.10: De gevels van Stedekestraat 46 (links) en 48 (rechts) zoals deze momenteel aanwezig zijn. (Bron: Google).

Figuur 2.11: Aanzicht van Stedekestraat 46 en 48 aan het begin van de 20ste eeuw. (Bron: Regionaal Archief Tilburg).

2.4 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op grond van de landschappelijke ligging in een eolische vlakte (dekzand), kunnen in zijn algemeenheid archeologische resten vanaf het paleolithicum verwacht worden.

Binnen het plangebied zijn geen archeologische resten en/of vindplaatsen aangetroffen of vooralsnog bekend. De dichtstbijzijnde substantiële archeologische resten zijn aangetroffen bij een archeologische begeleiding op ca. 350 m ten zuidwesten van het plangebied. De locatie bleek sporen te bevatten uit de volle middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Aangezien in de directe omgeving van het plangebied geen aanwijzingen zijn van archeologische resten zoals hierboven beschreven, maar landschappelijk wel verwacht kunnen worden, geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting van het paleolithicum tot en met de late middeleeuwen.

Net als tijdens de opgraving ten zuidoosten van het plangebied is vastgesteld, zal de omgeving van het plangebied vanaf de late middeleeuwen waarschijnlijk ook zijn gebruikt als akkergronden. Dit is ook terug te zien op de historische kaarten. Dit betreft voornamelijk complextypen als wegen, verkavelingsgreppels en agrarisch gebied. Daarnaast is het terrein sinds 1900 grotendeels in gebruik geweest als fabriekslocatie voor flessenfabriek 'Catalonië'. Archeologische resten van dit industriële complex kunnen bestaan uit (afval)kuilen en funderingen van loodsen en fabrieksgelateerde bebouwing. Om die reden geldt voor het plangebied een hoge verwachting voor de periode Nieuwe tijd.

Op basis van het bureauonderzoek kunnen eventueel aanwezige archeologische resten zich direct onder het huidige maaiveld bevinden. Het is niet uit te sluiten dat er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn. Het is onduidelijk tot op welke diepe de bodem in het plangebied op dit moment verstoord is. De bodem zal waarschijnlijk het diepst verstoord zijn op de plek van de (voormalige) bebouwing uit de 20ste eeuw.

Verwachting	Diepteligging	Periode	Complextype	Locatie	Gaafheid
Hoog	Onbekend	Nieuwe tijd	Agrarisch gebied, wegen, perceleringsgreppels	Plangebied, geheel	gemiddeld tot hoog
Middelhoog	Onbekend	Paleolithicum- volle middeleeuwen	nederzetting, akker, grafveld	Plangebied, geheel	gemiddeld tot hoog

Tabel 2.3: Gespecificeerde archeologische verwachting.

3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO-o), verkennende boringen

3.1 Doel en vraagstellingen

Doel van het booronderzoek is de gespecificeerde archeologische verwachting te toetsen en aan te scherpen, door het (1) in kaart brengen van bodemopbouw, (2) het vaststellen van eventuele bodemverstoringen en de invloed hiervan op de archeologische verwachtingswaarde.

Specifieke vraagstellingen die met het booronderzoek beantwoord moeten worden zijn:

- Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
- Op welke diepte zouden de eventuele archeologisch interessante lagen zich kunnen bevinden?
- Zijn er bodemverstoringen in het gebied aanwezig en wat betekent dit voor de archeologische verwachting?

3.2 Methodiek

Het onderzoek betreft een Inventariserend Veldonderzoek (IVO-o) middels een booronderzoek verkennende fase. Het onderzoek is uitgevoerd conform *Protocol 4003: Specificatie Inventariserend Veldonderzoek VSo3* van de KNA 4.1 en ene door het bevoegd gezag geaccordeerd plan van aanpak (pva).¹⁰ Er zijn in totaal 8 boringen gezet in het onderzoeksgebied. De locatie van de boringen buiten de bebouwing is vastgelegd met behulp van GPS. Inpandig konden de boringen niet door middel van GPS worden ingemeten. De locatie van deze boringen is bij benadering vastgesteld (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Gepoogd is een afstand van ca. 25 m tussen de boringen aan te houden. Het zuidwestelijk deel van het onderzoeksgebied was helaas niet toegankelijk. Ook in het deel van de loods dat direct achter het voormalige kantoorgedeelte ligt kon niet worden geboord vanwege de aanwezigheid van een ondoordringbare betonvloer.

De boringen zijn gezet tot een maximale diepte van 2,00 m onder maaiveld (-mv) met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn in het veld beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB) welke voldoet aan de NEN5104 norm. Alle grond is door het snijden en verkruiemen van de boorkern met het blote oog onderzocht op archeologische indicatoren. De boorstaten zijn als bijlage 1 opgenomen achter in het rapport.

Bovengenoemde methodiek is geschikt voor het vaststellen van de bodemopbouw, de verstoringsgraad en het opsporen van vondstrijke vindplaatsen (vnl. nederzettingen). De methode is niet geschikt voor het opsporen van kleine of vondstarme vindplaatsen. Lokale resten, zoals graven, greppels, deposities etc. zijn eveneens niet op te sporen.

¹⁰ Brattinga 2022.

Figuur 3.1: Overzicht van het onderzoeksgebied (rood kader) en de locatie van de boringen (gele stippen).

3.3 Resultaten

De boorgegevens zijn binnen het rapport weergegeven in Bijlage II. Boringen 1 tot en met 3 zijn in het oostelijk perceel gezet. De ondergrond bestaat daar uit een donkerbruine bouwvoor/ oude akkerlaag waarbij in de top van boring 1 ook nog een dunne laag opgebrachte grond aanwezig is. De bouwvoor/ oude akkerlaag heeft een dikte van 0,60-0,65 m en bevat baksteen- en houtskoolspikkels. Hieronder is het oorspronkelijke dekzand aangetroffen op een diepte van 13,39 (boring 1) tot 12,84 m +NAP (boring 3). Het dekzand bestaat uit matig-fijn zand en wordt op een dieper niveau steeds lemiger. In het dekzand zijn veel sporen van ijzer en mangaan aanwezig, soms in de vorm van concreties. In de top van het dekzand zijn grijze vlekken waargenomen. Deze grijze vlekken zijn de resten van de bouwvoor/ oude akkerlaag die door bioturbatie (sporen van diergangen, plantenwortels) iets dieper in de bodem terecht zijn gekomen. De aanwezigheid van deze vlekken duidt op een relatief intacte bodemopbouw. Er zijn in het dekzand geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Boringen 4 tot en met 8 zijn in pandig gezet op locaties waar een tegel kon worden gelicht. Onder alle tegels is een gele, puinhoudende laag bouwzand aanwezig. Daaronder is in vier boringen een ondoordringbare beton- of puinverhardingslaag aangetroffen (Figuur 3.2). Het gaat daarbij waarschijnlijk om de voorloper van de huidige werkvloer. Daarnaast zijn in pandig nog een aantal elementen aangetroffen die kunnen wijzen op lokale verstoringen. Het gaat daarbij om de locaties van

dragende muurdelen, poeren met ondersteuning voor de dakconstructie en een inpandige goot in de vloer voor hemelwaterafvoer.

Figuur 3.2: Twee voorbeelden van de ondoordringbare oude vloer die in boring 4, 5 (links), 6 en 8 (rechts) werd aangetroffen. In alle gevallen werd dit vloerniveau gescheiden van de huidige vloer door ca. 20 cm bouwzand met puinfragmenten.

Alleen in boring 7 is het gelukt om tot onder de puinverharding te boren. De verharding blijkt op die plek ca. 0,40 m dik te zijn. Daar bevindt zich op een diepte van 0,65 m -mv de bouwvoor/ oude akkerlaag die ook in boringen 1-3 is gedocumenteerd. De top daarvan is omgewerkt, mogelijk als gevolg van het aanbrengen van de oude fabrieksvloer. Door die oude fabrieksvloer ligt het maaiveld hier iets hoger dan het terrein aansluitende terrein in het oosten. Deze lijkt dezelfde hoogte te hebben als de stoep aan de straatzijde (ca 13,90 m +NAP). Hierdoor kan worden berekend dat de inpandige vloer ongeveer 0,40 m hoger ligt dan het oorspronkelijke maaiveld zoals bij de dichtstbijzijnde boring op het oostelijk perceel is aangetroffen (boring 3 op 13,50 m NAP). Uitgaand van deze gegevens ligt de top van de bouwvoor/ oude akkerlaag binnen het inpandige terrein op ongeveer 13,25 m +NAP. Dat komt min of meer overeen met de top van het maaiveld in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied.¹¹ De bouwvoor/ oude akkerlaag heeft een dikte van 0,75 m waaronder eenzelfde bodemopbouw is aangetroffen als bij boringen 1-3. Ook hier wordt het dekzand naar onder toe steeds lemiger en bevat het veel sporen van ijzer.

3.4 Beantwoording onderzoeksvragen

Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?

Op basis van het verkennend booronderzoek kan de verwachting van de landschappelijke situering op basis van het bureauonderzoek worden bevestigd. In de ondergrond bevinden zich dekzandafzettingen onder een bouwvoor/ oude akkerlaag. Deze natuurlijke afzettingen zijn op het oostelijk perceel aanwezig op een diepte vanaf 0,60 m -mv en inpandig op 1,40 m -mv (13,40 tot 12,50 m +NAP). Resten daarvan zijn in vier boringen aangetroffen. In de overige vier boringen werd een ondoordringbare, oude fabrieksvloer aangetroffen.

Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?

De bodemopbouw in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied laat een intacte natuurlijke ondergrond zien vanaf 0,60 m -mv (13,40 - 12,85 m +NAP). Inpandig kon dit ook bij een boring worden vastgesteld vanaf 1,40 m -mv (ca. 12,50 m +NAP). In de natuurlijke ondergrond kunnen archeologische sporen zich aftekenen. Archeologisch vervolgonderzoek zal zinvol zijn als blijkt dat de ondergrond vanaf die diepte verstoord zal worden bij de voorgenomen werkzaamheden op het terrein.

Op het zuidelijk perceel en het inpandige deel van het onderzoeksgebied zal vervolgonderzoek noodzakelijk zijn om iets te kunnen zeggen over eventueel aanwezige archeologische waarden.

¹¹ Afgaand op de gegevens van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) ligt de top van het maaiveld op het zuidelijke terrein op ongeveer 13,20 m +NAP.

Op welke diepte zouden de eventuele archeologisch interessante lagen zich kunnen bevinden?

De ongeroerde grond onder de oude bouwvoor/ oude akkerlaag bevindt zich binnen het oostelijk perceel vanaf ca. 0,60 m -mv. Vanaf die diepte kunnen interessante archeologische niveaus aanwezig zijn.

Zijn er bodemverstoringen in het gebied aanwezig en wat betekent dit voor de archeologische verwachting?

De bodemverstoring in het oostelijk perceel lijkt beperkt te zijn tot de oude bouwvoor en reikt tot een diepte van ca. 0,60 meter. Binnen de muren van de loods lijkt het terrein opgehoogd en afgedekt door bouwzand en twee vloerniveaus. Dit kan betekenen dat op een dieper niveau intacte archeologische waarden aanwezig zijn. Er zijn tot op heden nog geen aanwijzingen voor grootschalige bodemverstoringen anders dan de locaties van dragende muurdelen, poeren voor de ondersteuning van de dakconstructie en een inpandige oude hemelwaterafvoer.

4 Conclusie & advies

4.1 Conclusie

Op basis van het verkennend booronderzoek kan de verwachting van de landschappelijke situering uit het bureauonderzoek worden bevestigd. In de ondergrond bevinden zich dekzandafzettingen onder een bouwvoor/ oude akkerlaag. De natuurlijke afzettingen zijn aanwezig op een diepte vanaf 0,60 m -mv op het oostelijk perceel (13,40 tot 12,84 m +NAP) en inpandig op 1,40 m -mv (ca. 12,50 m +NAP). Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor grootschalige, diepe verstoringzones. In de overige vier boringen werd een ondoordringbare, oude fabrieksvloer aangetroffen. Het zuidelijke perceel was niet beschikbaar voor het veldonderzoek waardoor er voor dat terrein geen aanvullende informatie beschikbaar is.

Tijdens het inventariserend veldonderzoek is aangetoond dat de ondergrond binnen het terrein intact is. Deze ligt op het buitenterrein aan het oppervlak en wordt inpandig afgedekt door een tweetal vloeren en een tussenlaag van bouwzand. het bevestigt de middelhoge verwachting op het aantreffen van archeologische sporen voor de periode paleolithicum tot en met middeleeuwen en de hoge verwachting op het aantreffen van sporen uit de Nieuwe Tijd.

Door archeologie vriendelijk te bouwen kan voorkomen worden dat eventuele archeologische resten verstoord raken.¹² Dit kan door bijvoorbeeld het terrein op te hogen of door slechts tot geringe diepte te graven. Conform de Handreiking Archeologievriendelijk Bouwen wordt geadviseerd hierbij een 30 cm dikke bufferzone aan te houden, gerekend vanaf de bovenkant van het archeologische niveau (Figuur 4.1). De bovenkant van de bufferzone ligt in dat geval op 0,30 m -mv. Voor alle ontgravingen geldt dat deze bij voorkeur boven de bufferzone worden uitgevoerd.

Figuur 4.1: Visualisatie van het gebruik van een bufferzone bij archeologievriendelijk bouwen. (Bron: Roorda & Stooover 2016).

¹² Roorda & Stooover 2016. Zie voor een praktisch voorbeeld p. 23.

4.2 Selectieadvies

Indien de voorgenomen werkzaamheden niet dieper dan 0,30 m -mv worden uitgevoerd (boven de zg. 'bufferzone', na verwijdering inpandige vloeren), wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Wanneer de voorgenomen werkzaamheden dieper reiken dan 0,60 m -mv (na verwijdering inpandige vloeren) wordt een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Dit dient dan na de sloop van de loods en verwijdering van de vloer(en) te gebeuren.

Als de werkzaamheden alleen tot in de bufferzone (0,30 – 0,60 m -mv, na verwijdering inpandige vloeren) plaatsvinden wordt geadviseerd om de werkzaamheden archeologisch te begeleiden.

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neemt de gemeente Tilburg een formeel besluit. Met betrekking tot deze aanbevelingen dient dan ook contact te worden opgenomen met het bevoegd gezag.

Literatuur

- Brattinga, J.J., 2022: Verkennend booronderzoek locatie Tilburg – Stedekestraat 48 eo, plan van aanpak. (*Archol pva*), Leiden.
- Diessen, J. van, J. Soetens & R. van Putten, 2003: Over miswijn, strohulzen en glasverpakkingen. Henri Verbunt en 'Catalonie'. (*Tijdschrift Tilburg, Jaargang 29, nummer 3*) pp 71-75, Tilburg.
- Dijken, H., 2004: beheerbestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd. Cultuurhistorisch en archeologisch onderzoek. (*BILAN rapport 2004/65*), Tilburg.
- Heunks, E. 2012, De paleogeografische kaart van de regio Tilburg, schaal 1:25.000. Toelichting met twee kaartbijlagen, Utrecht (*Heunks adviesdocument 2012-4*).
- Kramer, J. de, 2019: Tilburg, Stedekestraat 72, gemeente Tilburg. Inventariserend veldonderzoek, verkennend booronderzoek. (*Synthegra rapport 1874-9771*), Leusden.
- Nuenen, F.L.W.M. van, 2016: Tilburg, Burgermeester Brokxlaan. Sporen van een nederzetting uit de volle middeleeuwen en percelering uit de Nieuwe Tijd aangetroffen bij een archeologische begeleiding onder Protocol Opgraven. (*BAAC-rapport A-13.0191*), 's-Hertogenbosch.
- Orbons, J. & R. Exaltus, 2016: Lange Nieuwstraat 245a, Tilburg, Gemeente Tilburg. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-o); Bureauonderzoek en karterend booronderzoek. (*ArcheoPro Archeologisch Rapport 16023*), Eijsden.
- Roorda, I. & J. Stoover, 2016: *Handreiking archeologievriendelijk bouwen*. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.
- Website:
Erfgoedvereniging Tilburg: <https://www.monumententilburg.nl/monumenten/stedekestraat-46-48/>

Figurenlijst

Figuur 1.1 Ligging plangebied (in rood) op de topografische kaart (bron: Top25 Kadaster).

Figuur 1.2 Ligging plangebied (in rood) en de huidige situatie (bron: PDOK, Luchtfoto 2020 Ortho RGB).

Figuur 2.1: Geomorfologische kaart van het plangebied (rood kader) en omgeving (bron: Alterra).

Figuur 2.2: Uitsnede van de paleogeografische kaart van de regio Tilburg (Bron: Heunks adviesdocument 2012-4). Het plangebied (rood kader) ligt op een eolische vlakte (lichtgeel). Nagenoeg aan alle zijden wordt het plangebied omsloten door eolische welvingen/ flanken (geel).

Figuur 2.3 Uitsnede van de bodemkaart van Tilburg. Het plangebied is rood omkaderd (bron: Alterra).

Figuur 2.4 De aanwezige kabels en leidingen (groen, rood) binnen het plangebied (Bron: Kadaster.nl).

Figuur 2.5 Uitsnede van het bestemmingsplan Theresia-Loven-Besterd 2016. Het plangebied is rood omkaderd en omvat een deel met enkelbestemming Bedrijf (paars) en enkelbestemming Wonen – Lint (geel).

Figuur 2.6 Archis waarnemingen en onderzoeken (blauw) en de locatie van het plangebied (rood).

Figuur 2.7: De globale ligging van het plangebied (rood) op de kadastrale minuut van Tilburg, Noord Brabant, sectie K, blad 01, 1811 – 1832 (Bron: RCE). In en rondom het plangebied zijn geen gebouwen of erven gelegen. Ook het klooster aan de Lange Nieuwstraat is nog niet gebouwd.

Figuur 2.8 Twee historische kaarten uit 1850 (links) en 1900 (rechts)(bron: Topotijdreis.nl). Op de locatie van het plangebied lijken weilanden en landbouwgronden te liggen.

Figuur 2.9 Twee historische kaarten uit 1938 (links) en 1975 (rechts)(bron: Topotijdreis.nl). Op de kaart uit 1938 is het zuidelijke deel van het terrein bebouwd. Na 1938 lijkt deze bebouwing te zijn verdwenen en verschijnt de huidige loods aan de Stedekestraat 48. Opvallend is dat achter die loods, in het noordoosten van het terrein, een andere loods aanwezig is. Deze is op de kaart uit 1975 goed te zien. Dan is ook het Clarissenklooster in de huidige vorm aanwezig, inclusief de kloosterkerk aan de Lange Nieuwstraat.

Figuur 2.10: De gevels van Stedekestraat 46 (links) en 48 (rechts) zoals deze momenteel aanwezig zijn. (Bron: Google).

Figuur 2.11: Aanzicht van Stedekestraat 46 en 48 aan het begin van de 20ste eeuw. (Bron: Regionaal Archief Tilburg).

Figuur 3.1: Overzicht van het onderzoeksgebied (rood kader) en de locatie van de boringen (gele stippen).

Figuur 3.2: Twee voorbeelden van de ondoordringbare oude vloer die in boring 4, 5 (links), 6 en 8 (rechts) werd aangetroffen. In alle gevallen werd dit vloerniveau gescheiden van de huidige vloer door ca. 20 cm bouwzand met puinfragmenten.

Figuur 3.1: Visualisatie van het gebruik van een bufferzone bij archeologievriendelijk bouwen. (Bron: Roorda & Stooover 2016).

Tabellenlijst

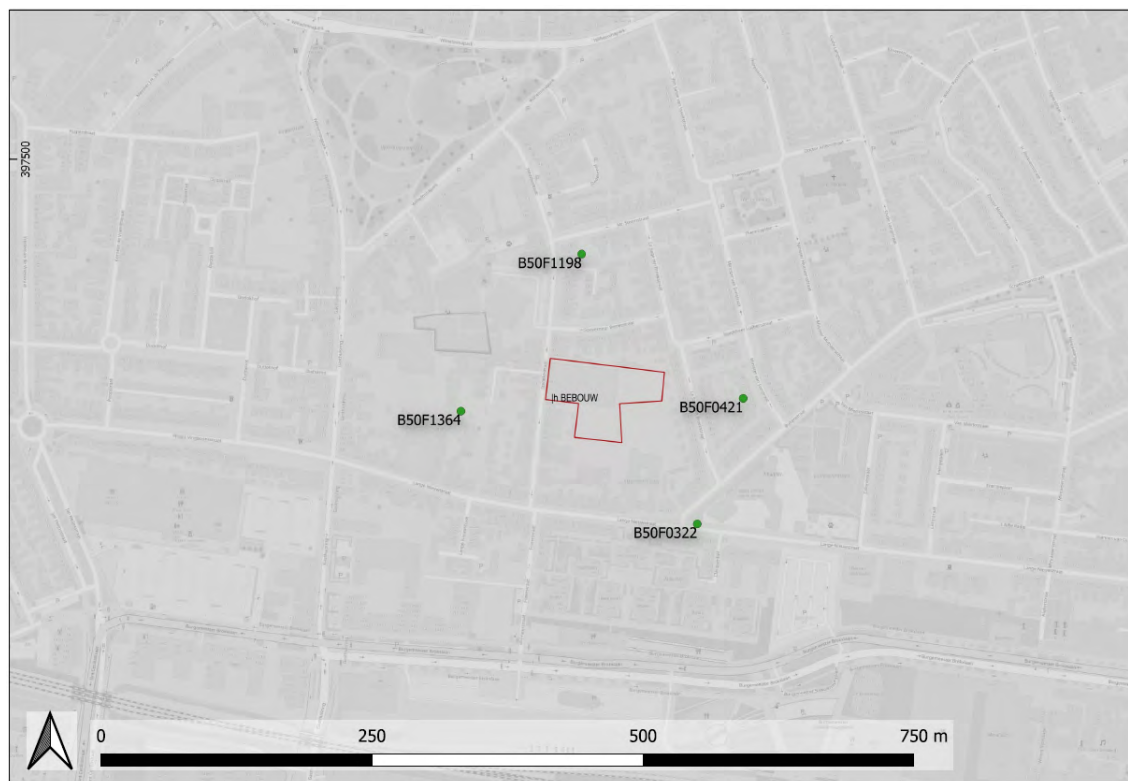
Tabel 1.1 Administratieve gegevens.

Tabel 2.1: Geraadpleegde bronnen

Tabel 2.2: Archis gegevens van onderzoeken rondom het huidige plangebied.

Tabel 2.3: Gespecificeerde archeologische verwachting.

Bijlage 1 Boorgegevens DINO-loket

Locatie DINO-boringen. Het onderzoeksgebied is rood omkaderd.

Boormonsterprofiel en interpretatie BRO GeoTOP v1.4

Identificatie: B50F0322
 Coördinaten: 133870, 397165 (RD)
 Maaiveld: 14,10 m t.o.v. NAP
 Diepte t.o.v. maaiveld: 0,00 m - 30,00 m
 Geselecteerde diepte: 0,00 m - 5,04 m

Diepte t.o.v. maaiveld in meters

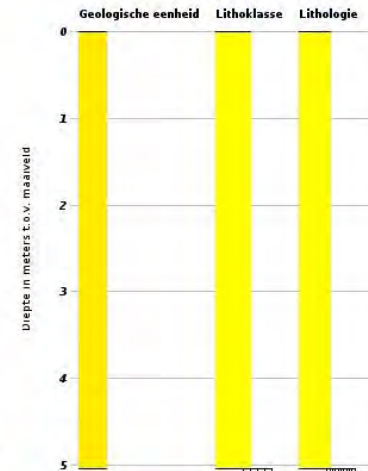

Opslaan profiel

Maaiveld

Kies een ander model

BRO GeoTOP v1.4

Boormonsterprofiel en interpretatie BRO GeoTOP v1.4

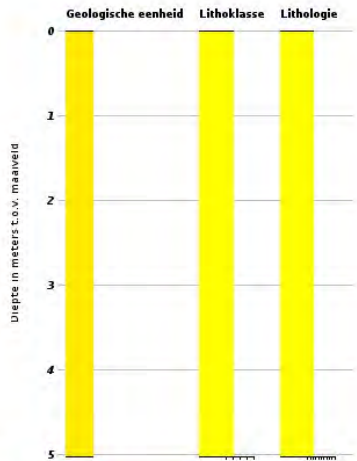
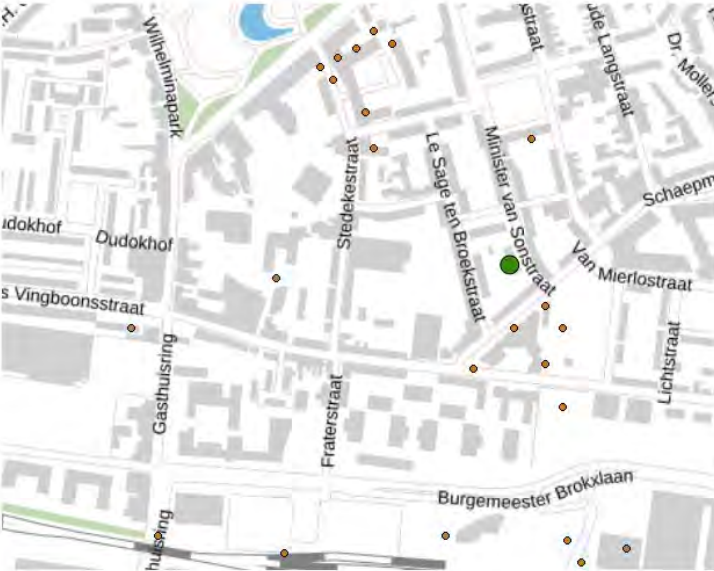
Identificatie: B50F0421
Coördinaten: 133910, 397280 (RD)
Maaiveld: 14.10 m t.o.v. NAP
Diepte t.o.v maaiveld: 0.00 m - 22.98 m
Geselecteerde diepte: 0.00 m - 5.03 m

Diepte t.o.v maaiveld in meters

Kies een ander model

BRO GeoTOP v1.4

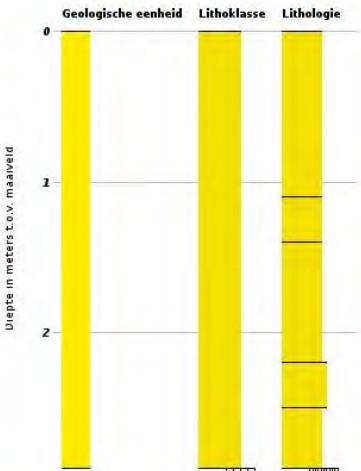
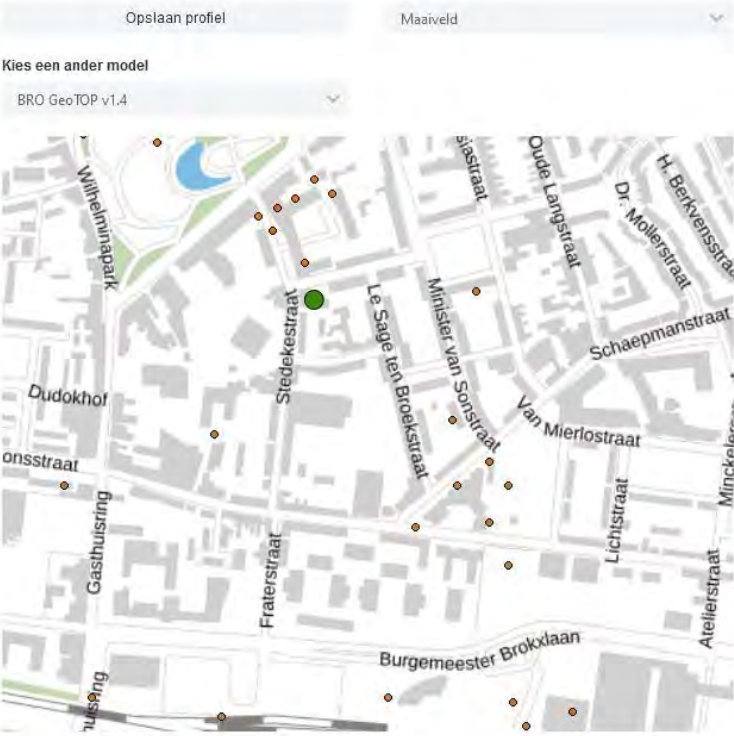

Boormonsterprofiel en interpretatie BRO GeoTOP v1.4

Identificatie: B50F1198
Coördinaten: 133760, 397410 (RD)
Maaiveld: 5.20 m t.o.v. NAP
Diepte t.o.v maaiveld: 0.00 m - 2.90 m

Diepte t.o.v maaiveld in meters

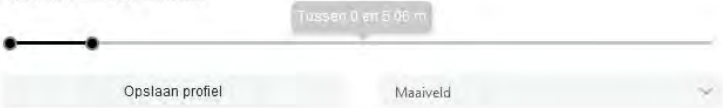
Tussen 0 en 2.9 m

Boormonsterprofiel en interpretatie BRO GeoTOP v1.4

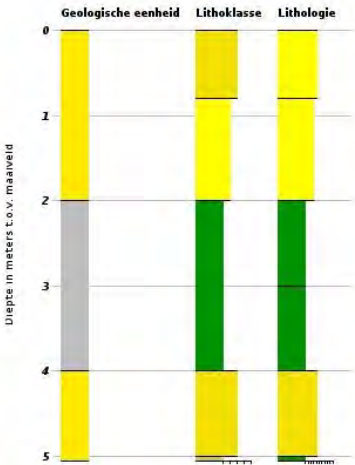
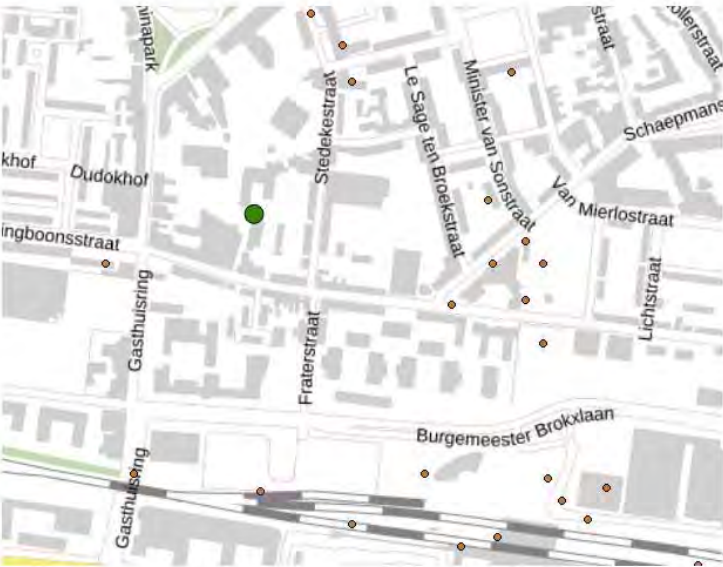
Identificatie: B50F1364
Coördinaten: 133652, 397265 (RD)
Maaiveld: 14.00 m t.o.v. NAP
Diepte t.o.v maaiveld: 0.00 m - 43.00 m
Geselecteerde diepte: 0.00 m - 5.06 m

Diepte t.o.v maaiveld in meters

Kies een ander model

BRO GeoTOP v1.4

Bijlage 2 Boorstaten inventariserend veldonderzoek

boring: 2169-1

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, X: 133.834, Y: 397.298, hoogte: 14,00, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

boring: 2169-2

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, X: 133.831, Y: 397.280, hoogte: 13,91, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

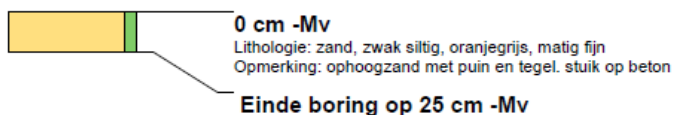
boring: 2169-3

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, X: 133.812, Y: 397.291, hoogte: 13,50, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

boring: 2169-4

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

boring: 2169-5

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

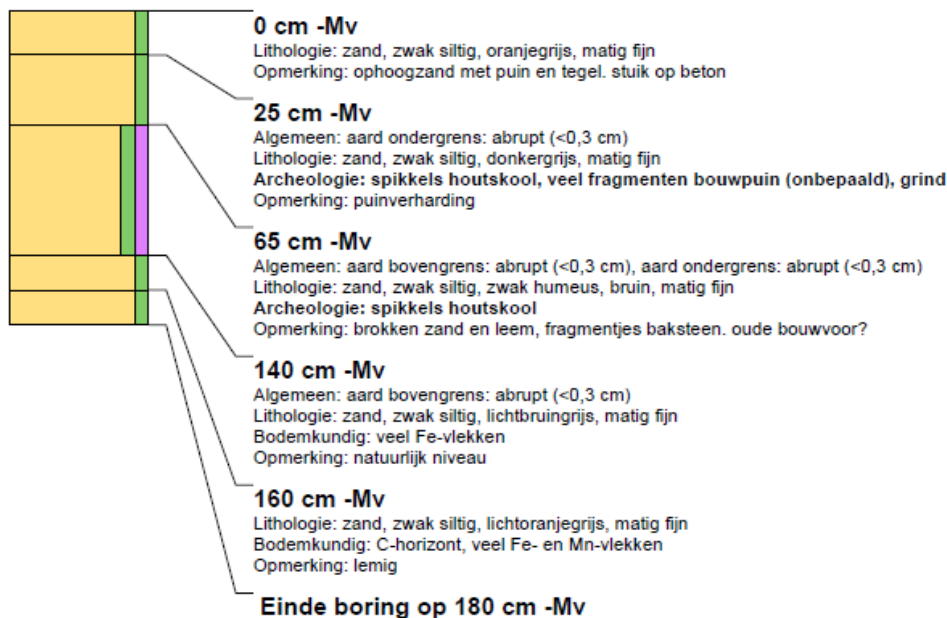
boring: 2169-6

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

boring: 2169-7

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

boring: 2169-8

beschrijver: JB, datum: 11-3-2022, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Tilburg, opdrachtgever: De Essentie, uitvoerder: Archol

